

De Verdieping Filosofisch café Assen

Maandag 20 januari 2020

Dat mag je niet zeggen!

Over politieke correctheid & identiteitspolitiek

Edward van der Tuuk

Filosoof en docent in thema's sociale filosofie, wetenschap & samenleving, en ethiek

De strijd voor vrijheid en gelijkheid heeft de afgelopen eeuw diverse emancipatiebewegingen voortgebracht. Streden deze bewegingen aanvankelijk voor gelijke rechten, vanaf de jaren '70 wordt er meer nadruk gelegd op erkenning van de eigen identiteit van vrouwen, etnische groepen en minderheden. Erkenning zou meer inhouden dan toetreding tot een wereld gedomineerd door de normen van het blanke heteroseksuele patriërchaat. *"Men wordt niet als vrouw geboren, men wordt tot vrouw gemaakt"* (Simone de Beauvoir). M.a.w. emancipatie betekent bevrijding van knechtende sociale structuren. Niet alleen de wet diende te worden ontdaan van discriminatoire bepalingen, maar de maatschappij moest op het alledaagse, culturele niveau veranderen; het persoonlijke werd politiek.

Dit leidde in de jaren '80 en '90 in Amerika tot de 'culture wars': een strijd tussen progressieven (liberals) en (neo-) conservatieven. Omstreden thema's hierbij waren politiek correct taalgebruik en vrijheid van meningsuiting. Deze strijd is de afgelopen jaren opnieuw opgelaaid, en overgewaaid naar Europa. In Nederland manifesteert deze zich in thema's als de Gouden Eeuw, Zwarte Piet, standbeelden van 'nationale helden', maar ook in gender-kwesties en mensen met een beperking. Zij die strijden voor sociale rechtvaardigheid wijzen op institutioneel racisme, seksisme en andere vormen van discriminatie. Tegenover zich vinden zij niet alleen degenen die strijden voor het behoud van de Nederlandse identiteit, maar ook de uitdagers van 'de cultuur van slachtofferschap'.

En zo is de strijd voor emancipatie uitgemond in een strijd over identiteit. Dit staat echter haaks op het idee van vrijheid en emancipatie, zoals o.a. verwoord door Immanuel Kant (*"heb de moed je van je eigen verstand te bedienen!"*) of Michel Foucault (*"het belangrijkste is momenteel niet om te ontdekken wat wij zijn, maar om te weigeren wat wij zijn"*). Vrijheid van meningsuiting moet juist niet identiteitsbevestigend zijn, maar een vorm van kritisch denken en vrijmoedig spreken (parrèsia), waarbij geen enkel standpunt heilig is, ook het eigen standpunt niet.

PODIUM ZUIDHAEGE – Theatercafé (begane grond), Zuidhaege 2, Assen

19:30 - 22.00 uur - inloop vanaf 19.00 uur; nazit tot 22:30 uur

Entree 8 euro; jongeren 4 euro

Informatie en aanmelding: www.deverdieping-assen.nl; deverdieping2011@gmail.com

Drs. Edward van der Tuuk studeerde *Sociale filosofie, wetenschap & samenleving, en ethiek* aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hij studeerde af op de ethische implicaties van de wettelijke erkenning van 'intrinsicke waarde' in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren en de Wet op de Dierproeven in relatie tot moderne biotechnologie. Zijn interesse gaat vooral uit naar evolutietheorie, antropologie, ideeëngeschiedenis, kennissociologie en godsdienstwetenschap. Hij verzorgt cursussen voor de HOVO / senioren-academie, de U3L, de ISVW, en voorheen het Instituut voor Filosofie en de Volksuniversiteit. Ook bij De Verdieping heeft Van der Tuuk in de afgelopen jaren diverse filosofiecurssussen gegeven in het kader van Filosofie-in-de-Huiskamer©